

*Ігор Чайка,
студент 1 СТН курсу спеціальності 208 «Агроінженерія»
Науковий керівник: Мушеник Ірина Миколаївна,
канд. екон. наук, доцент кафедри математичних дисциплін,
інформатики і моделювання,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський*

СТАНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАГРОЗИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Необхідність становлення інформаційного суспільства та повноцінного входження у світовий інформаційний простір визнана на державному рівні і є пріоритетом державної інформаційної політики України на сучасному етапі державотворення. Інтерес до тематики обумовлюється зростанням можливостей інформаційних мереж впливати на базові інститути держави і суспільства, такі як суверенітет, безпека, права людини, інтелектуальна власність, тощо.

Основа інформаційного забезпечення – інформація, яка є одним з найважливішим ресурсів поряд з матеріальними, трудовими і фінансовими. Інформація про технології та організації аграрного виробництва, переробки аграрної продукції, засоби механізації і автоматизації технологічних процесів, сорти рослин і породи тварин, нові форми організації управління, кон'юнктуру ринку продукції та матеріальні ресурси служить найважливішою складовою процесу управління сталим економічним розвитком аграрного сектору. Роль інформації в забезпеченні сталого розвитку сільського господарства зростає у зв'язку з переходом галузі до наукомісткої спеціалізації [4].

Розвиток інформаційного суспільства не тільки відкриває величезні можливості, але водночас породжує дуже серйозні проблеми, зокрема «свого вирішення потребують такі проблеми в сфері створення, поширення та використання інформації як: формування правових умов для забезпечення плюралізму, прозорості та неупередженості діяльності ЗМІ; унормування діяльності з поширення інформації в мережі Інтернет; вдосконалення захисту

інтелектуальної власності в умовах поширення Інтернеттехнологій; вдосконалення правових вимог щодо дотримання журналістами професійних етичних стандартів; узгодженість термінології в інформаційному законодавстві тощо» [3].

Окрім науковців, на високій ролі інформації наголошують лідери держав, представники впливових міжнародних організацій, правозахисники, журналісти. Проблеми поширення та вільного доступу до інформації знаходяться у полі зору ООН та ЮНЕСКО, МСЕ, ЄС. Наприклад, відповідно до резолюції ООН № 59, що була ухвалена Міжнародною конференцією зі свободи інформації у 1946 р., свобода інформації проголошувалася як фундаментальне право людини. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства, прийнята групою G8 22 липня 2000 р., також проголошує принцип того, що кожна людина повинна мати можливість доступу до інформаційних і комунікаційних мереж; і принцип ефективної співпраці між урядами та громадянським суспільством, що реагує на високі темпи розвитку технологій. У першому пункті Декларації про принципи кіберстабільності та кіберсвіту, яка була затверджена 20 серпня 2009 р. Всесвітньою федерацією вчених (WFS), наголошується: всі уряди повинні розуміти, що міжнародне право гарантує людям вільну передачу інформації та ідей; ці гарантії також поширюються на кіберпростір. Обмеження повинні застосовуватися тільки у вигляді необхідної міри.

Перше визначення терміна «Інтернет» було запропоновано тільки в 1995 р. Федеральною мережевою Радою США: «Інтернет – це частина глобальної інформаційної системи, що логічно пов'язана з нею унітарною адресою, заснованою на IP-протоколі або на його перспективних розширеннях; може підтримувати комунікації, використовуючи Transmission Control Protocol / Internet Protocol (TCP/IP) або його поступові розширення й/або спільні протоколи; надає, використовує й/або робить доступними (для всіх або конфіденційно) сервіси високого рівня, що базуються на комунікаціях і пов'язаній із ними інфраструктурі» [2, с. 126].

Сучасні дослідники (Е. Муртазін, Е. Кролл, Д. Філіппс, О. Путилова, О. Горошко) наголошують на таких перевагах використання Інтернету в політичному процесі:

- **низька вартість** та оперативність поширення інформації;
- **мультимедійні можливості**, тобто поєднання візуальних, звукових, відео- та інших ефектів для впливу на органи відчуття людини;
- **індивідуалізація** – мережа задовольняє інформаційні потреби як окремо взятої особистості, так і груп людей;
- **можливість реалізації** глобальних маніпулятивних впливів, використання всіх ресурсів гіпертексту для прокладання необхідних маршрутів маніпулятивних кампаній;
- **інтерактивність** – можливість діалогу в процесі обміну інформацією, на відміну від монологу у взаємодії з традиційними ЗМІ;
- **безкарність**, можлива анонімність комунікатора, прихований вплив на мережеві спів товариства й особистість в Інтернеті;
- **технічні можливості Інтернету** дозволяють не тільки створювати мережі й впливати на споживачів інформації, а й проводити моніторинг мереж, визначаючи можливі мережі й адреси поширювачів тієї чи іншої інформації;
- **задоволення особистісних**, комунікативних потреб за рахунок використання телекомунікаційних технологій;
- **відсутність посередників**, що спрощує взаємодію між громадянами та владою [5].

Особливою популярністю серед Інтернет-ресурсів користуються соціальні мережі. Через широке залучення людей за допомогою соціальних мереж можна влаштувати акцію протесту чи підтримки, забезпечити перемогу чи програш на виборах певного кандидата чи політичної партії та навіть організувати революцію [1, с. 98].

Отже, Інтернет є потужним засобом побудови інформаційного суспільства. Особливу актуальність отримує його використання в політичному процесі, що може сприяти підвищенню рівня демократизації політичних інститутів.

Слід зазначити, що процеси інформаційної глобалізації, транспарентності та подальшого розвитку громадянського й інформаційного суспільства несуть різномірне навантаження на систему державного управління. У вирії як наукових досліджень, так численних законодавчих актів чимало зусиль слід докласти для оформлення цілісного уявлення про державну інформаційну політику сучасної української держави, становлення механізмів її кореляції із засадами зовнішньої та внутрішньої політики та у зв'язку із виникненням нових викликів, пов'язаних із Інтернетом.

Список використаних джерел:

1. Антонюк А. О., Жора В. В. Теоретичні основи моделювання та аналізу систем захисту інформації: монографія. Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2010. 310 с.

2. Кавун С. В. Інформаційна безпека: підручник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. 368 с.

3. Мушеник І. М. Особливості інформаційно-консультаційного забезпечення управління стійкістю аграрних підприємств. *Збірник наукових праць ПДАТУ*, 2014. Випуск 22. С.208-212.

4. Терейковський І. А. Нейронні мережі в засобах захисту комп'ютерної інформації. Київ : ТОВ "ПоліграфКонсалтинг", 2007. 209 с.

5. Ясінецька І., Мушеник І. Інформаційні системи і технології в управлінні діяльністю підприємства. *Збірник наукових праць ЛОГОΣ*. 2020. С.66-67.